

# De glazen bol

Toekomst voorspellen is een welhaast onmogelijke uitdaging. In de huidige tijd waar veranderingen in een sneltreinvaart plaatsvinden is het geen eenvoudige opgave om de juiste route voor de toekomst uit te stippelen. Voor een wezenlijk deel zijn we overgeleverd aan het onzekere, aan toekomstige gebeurtenissen die een reactie van ons als ondernemer noodzakelijk maken om bestaansrecht met onze onderneming te behouden. Het plotseling sluiten van landsgrenzen voor agrarische producten waarmee de naar Rusland exporterende tomatenkwekers nu mee geconfronteerd worden, hebben een grote impact op de continuïteit van een onderneming die Rusland als belangrijkste afzetkanaal heeft.

Zaken waar we wel invloed op hebben kunnen we wel zo goed mogelijk beheren. Daar zie ik bij vele ondernemingen nog legio mogelijkheden tot rendementsverbeteringen, op korte en op lange termijn. In de loop der jaren heb ik vele bedrijven met al hun ins en outs geanalyseerd en doorgelicht. Met de ondernemer(s) en werknemers alle aspecten van de bedrijfsvoering tegen het licht gehouden. Kennis en ervaringen gedeeld en in de praktijk tot verbeterde bedrijfsrendementen laten leiden door het verkrijgen van andere inzichten in de totale bedrijfsuitvoering.

## Werknemers worden meer en meer als belangrijkste kapitaal van een onderneming gezien, de boomkwekerij zal altijd een arbeidsintensieve bedrijfsvoering in zich hebben

In de boomkwekerijen zit ( nu nog) een schat aan vakbekwaamheid in teelttechnisch opzicht, veel kennis en ervaring in productie en handel, er komt meer en meer inzicht in financiën en marketingtechnisch is men zich meer bewust van inspelen op de wens van de klant. Er wordt meer als collega's ipv concurrenten naar elkaar gekeken en samenwerkingen worden meer en meer vorm gegeven. Werknemers worden meer en meer als belangrijkste kapitaal van een onderneming gezien, de boomkwekerij zal altijd een arbeidsintensieve bedrijfsvoering in zich hebben. Bedrijven die hun zaakjes op orde hebben zullen een grotere kans van slagen hebben om de huidige onzekere tijden goed door te komen en toekomstbestendig zijn dan bedrijven waar de bedrijfsvoering vanuit optimaal rendement bezien, nog het nodige kunnen verbeteren.

Om toch nog eens een blik te werpen in de glazen bol, is mijn overtuiging dat er een aantal zaken die in het verleden onvoldoende aandacht hebben gekregen, op basis van de huidige situatie opgenomen dienen te worden in het businessplan voor de bedrijven ( heeft uw onderneming een businessplan met doelstellingen voor de korte-, middellange- en lange termijn ?).

De jeugd heeft de toekomst, de "oudere" generatie ( en u voelt zelf wel of u zich aangesproken voelt) heeft de ervaring, praktijkkennis en expertise. Blijkbaar zijn we als ondernemer in vele gevallen niet in staat geweest dit tijdig te onderkennen gezien het grote aantal bedrijven dat



zonder bedrijfsopvolging zit. Blijkbaar heeft de boomkwekerij in zijn geheel onvoldoende aan haar imago gedaan om de jeugd te interesseren voor dit mooie vak, want "boomkweker ben je in hart en handen". Maatschappelijk verantwoord, duurzaam ondernemen, toekomstbestendig zijn, de juiste mix van alle leeftijdscategorieën, goed opgeleide medewerkers; er liggen nog een aantal uitdagingen.

Afgelopen jaren ben ik als onderdeel van mijn sierteeltmanagementwerk de nodige aandacht gaan besteden aan het verzorgen van maatwerkopleidingen voor de groene sector, zowel individuele maatwerktrainingen als i.s.m. met erkende opleidingsinstituten zoals AOC-Oost (onderdeel Groeipunt-Bedrijfsopleidingen/Volwasseneneducatie). Opleidingen en trainingen op locatie in overleg met de deelnemende bedrijven afgestemd op de opleidingsbehoefte van werknemers en bedrijven. Teneinde de (in het bedrijf aanwezige) vakkennis en aanwezige expertise te combineren met de inzet en inzichten van de jeugd. De vernieuwende ideeën van de jeugd hebben we hard nodig voor onze en hun toekomstbestendigheid. Tevens zijn deze opleidingstrajecten een mooie manier om ook werknemers van buiten te sector op te leiden tot boomkwekers. Opleidingen en trainingen betreffen zowel het vakbekwaam boomkweker worden als ook alle managementniveau's. Elke werknemer op elk niveau heeft te maken met het managen van zijn eigen taken, of als leidinggevende daarnaast het aansturen van medewerkers. Hier valt in vele ondernemingen nog veel rendementsverbetering te realiseren. Dit is een continu proces.

Er zit veel toekomst in het samenbrengen van : kennis en ervaring, nieuwe inzichten en intrinsieke motivatie van de jeugd, managementexpertise uit boomkwekerij- en andere sectoren. Opleidingen en trainingen zijn daar mooie tools voor. Een leven lang leren is belangrijk, daar heb je geen glazen bol voor nodig.

[www.sierteeltmanagement.nl](http://www.sierteeltmanagement.nl)